

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/250/2013
Identifikačné číslo spisu:	1412213999
Dátum vydania rozhodnutia:	10.10.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Vladimír Magura
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1412213999.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne POHOTOVOST', s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35807598, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova č. 4, IČO: 36864421, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. č. 13, o náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Malacky pod sp.zn. 5 C 23/2013, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 28. marca 2013, sp.zn. 9 Co 163/2013, 9 NcC 15/2013, takto

rozhodol:

Dovolacie konanie v časti, v ktorej odvolací súd rozhodol, že na prejednanie a rozhodnutie veci vedenej pôvodne na Okresnom súde Bratislava IV pod sp.zn. 11 C 231/2012 a teraz na Okresnom súde Malacky pod sp.zn. 5 C 23/2013 je miestne príslušný Okresný súd Malacky, z a s t a v u j e.

Dovolanie žalobkyne voči uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 28. marca 2013, sp.zn. 9 Co 163/2013, 9 NcC 15/2013 v časti, v ktorej odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil, o d m i e t a.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Žalobkyňa podala 27. septembra 2012 na Okresnom súde Bratislava IV žalobu, ktorou sa voči žalovanej domáhala náhrady majetkovej a nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“). V žalobe medziiným uviedla, že predmetnú ujmu jej spôsobil nesprávnym úradným postupom Okresný súd Bratislava IV, preto jeho sudcovia nemôžu danú vec prejednať a rozhodnúť. Vzhľadom na to žiadala, aby Krajský súd v Bratislave rozhodol o prikázaní tejto veci inému súdu toho istého stupňa (§ 12 ods. 1 O.s.p.).

Okresný súd Bratislava IV považoval žalobu v uvedenej časti za námietku zaujatosti jeho sudcov a spis po ich vyjadrení sa k argumentácii žalobkyne predložil na rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave (§ 16 ods. 1 O.s.p.).

Krajský súd v Bratislave uznesením zo 19. októbra 2012 sp.zn. 6 NcC 215/2012 rozhodol, že sudcovia Okresného súdu Bratislava IV nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania tejto veci.

Okresný súd Bratislava IV uznesením z 8. októbra 2012 č.k. 11 C 231/2012-9 vyzval žalobkyňu na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 66 € za námietku zaujatosti podľa položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov (ďalej len „Sadzobník“), ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb.“).

Okresný súd Bratislava IV prípisom z 18. decembra 2012, s poukazom na ustanovenie § 11 ods. 1, § 84, § 85 ods. 3, § 105 ods. 1 a 2 O.s.p. postúpil vec Okresnému súdu Malacky ako súdu miestne príslušnému z dôvodu, že skutočnosť, ktorá zakladá uplatnené právo, nastala v obvode Okresného súdu Malacky.

Uznesenie Okresného súdu Bratislava IV z 8. októbra 2012 č.k. 11 C 231/2012-9 napadla žalobkyňa odvolaním argumentujúc tým, že v danom prípade nepodala námietku zaujatosti, ale návrh na príkazanie veci inému súdu toto istého stupňa (§ 12 ods. 1 O.s.p.). Navyše, i keby predsa len išlo o námietku zaujatosti (čo žalobkyňa poprela), nezaťažovala by ju povinnosť zaplatiť súdny poplatok, lebo konanie je v danom prípade vecne oslobodené od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb.

Voči postúpeniu veci Okresnému súdu Malacky podala žalobkyňa námietky, nesúhlasila s postúpením veci a trvala na tom, aby vec ako miestne príslušný súd v prvom stupni prejednal Okresný súd Bratislava IV.

Krajský súd v Bratislave uznesením z 28. marca 2013, sp.zn. 9 Co 163/2013, 9NcC 15/2013 odvolaním napadnuté uznesenie potvrdil. Druhým výrokom určil, že na prejednanie a rozhodnutie veci vedenej pôvodne na Okresnom súde Bratislava IV pod sp.zn. 11 C 231/2012 a teraz na Okresnom súde Malacky pod sp.zn. 5 C 23/2013 je miestne príslušný Okresný súd Malacky. V odôvodnení sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že z hľadiska obsahového išlo v podanej žalobe aj o námietku zaujatosti vznesenú proti sudcom Okresného súdu Bratislava IV; za správny označil tiež následný postup súdu prvého stupňa pri vyrubení súdneho poplatku za námietku zaujatosti. Dodal, že sa stotožnil s názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky vyjadreným v uznesení z 30. marca 2011 sp.zn. II. ÚS 124/2011, podľa ktorého vecné oslobodenie občianskeho súdneho konania od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. sa nevzťahuje aj na súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti podľa položky č. 17a Sadzobníka. Od povinnosti zaplatiť tento poplatok možno oslobodiť účastníka iba postupom podľa § 138 O.s.p. Vecné oslobodenie účastníka občianskeho súdneho konania od súdneho poplatku podľa § 4 zákona č. 71/1992 Zb. sa vzťahuje iba na súdny poplatok za návrh (§ 4 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb.), za odvolanie, dovolanie, návrh na obnovu konania, výkon rozhodnutia a exekúciu (§ 4 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb.). Ďalej poukázal na ustanovenie § 85 ods. 3 O.s.p., v zmysle ktorého všeobecným súdom štátu je súd, v obvode ktorého nastala skutočnosť, ktorá zakladá uplatnené právo. Konštatoval, že skutočnosť, ktorá zakladá uplatnené právo žalobkyne, nastala v obvode Okresného súdu Malacky, nakoľko o zmene exekútora nerozhodoval Okresný súd Bratislava IV, ale Okresný súd Malacky pod sp.zn. 23 Er 8893/2008, EX 253/2006 (pôvodná spisová značka Okresného súdu Bratislava IV 37 Er 14876/2006).

Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadla žalobkyňa dovolaním, v ktorom žiadala zrušiť rozhodnutia súdov oboch nižších stupňov a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, lebo v danom prípade: 1. súdy rozhodovali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.). Túto procesnú vadu vyvodzovala žalobkyňa z toho, že nepodala

námietku zaujatosti (žiadna obsahová súčasť žaloby nebola týmto procesným úkonom a ani nemala náležitosti námietky zaujatosti stanovené v § 15a ods. 3 O.s.p.); žiadala však vec prikázať inému súdu toho istého stupňa, lebo všetci sudcovia Okresného súdu Bratislava I sú vylúčení z jej prejednávania a rozhodovania (§ 12 ods. 1 O.s.p.). Neexistujúcu či „neplatnú námietku zaujatosti“ nebolo možné spoplatniť a bez vykonania poplatkového úkonu nemôže existovať ani jej poplatková povinnosť,

2. rozhodoval vylúčený sudca (§ 237 písm. g/ O.s.p.). K názoru, že došlo k tejto procesnej vade, dospela žalobkyňa na základe toho, že súdny poplatok jej vyrubila sudkyňa Okresného súdu Bratislava I, nezákonným postupom ktorého jej bola spôsobená majetková a nemajetková ujma, náhrady ktorej sa domáha v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z.

3. vecné oslobodenie tohto konania (§ 4 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb.) sa vzťahuje aj na námietku zaujatosti (v súvislosti s tým žalobkyňa poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 9. októbra 2011 sp.zn. 5 MCdo 20/2010). Skutočnosť, že v danej veci nebola podaná námietka zaujatosti, potvrdzuje aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. novembra 2012 sp.zn. 3 Sžo 58/2012, ktoré bolo vydané v inej veci.

Žalovaná sa k dovolaniu písomne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas žalobkyňa zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Odvolací súd svojím prvým výrokom potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, druhým výrokom rozhodol, že na prejednanie a rozhodnutie veci vedenej pôvodne na Okresnom súde Bratislava IV pod sp.zn. 11 C 231/2012 a teraz na Okresnom súde Malacky pod sp.zn.

5 C 23/2013 je miestne príslušný Okresný súd Malacky. Dovolací súd skúmal prípustnosť dovolania voči každému z výrokov osobitne.

Pokiaľ ide o druhý výrok odvolacieho súdu, skutočnosť, že dovolaním napadnuté rozhodnutie vydal krajský súd, ešte neznamená, že tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu. Odvolacím súdom je krajský súd, ak rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu (§ 10 ods. 1 O.s.p.) a Najvyšší súd Slovenskej republiky, ak rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu krajského súdu ako súdu prvého stupňa (§ 10 ods. 2 O.s.p.).

V občianskom súdnom konaní totiž krajský súd môže rozhodovať nielen ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), ale aj ako súd prvého stupňa (napr. § 9 ods. 2 O.s.p.) a tiež ako súd nadriadený okresnému súdu (napr. § 105 ods. 3 O.s.p.).

V prejednávaní veci dovolanie smeruje proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave, ktorý ako súd nadriadený Okresnému súdu Malacky rozhodol o miestnej príslušnosti na konanie v predmetnej veci. Rozhodovanie krajského súdu o miestnej príslušnosti na konanie vo veci (§ 105 ods. 3 O.s.p.) nemožno v žiadnom prípade stotožňovať s rozhodovaním krajského súdu ako súdu odvolacieho (§ 10 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 201 a nasl. O.s.p.). Predpokladom postupu podľa § 236 a nasl. O.s.p. je existencia rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté v inštančnom konaní o odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa v rámci prípustných riadnych opravných prostriedkov. Rozhodnutie krajského súdu o príslušnosti okresného súdu na konanie je síce rozhodnutím konečným, ale vynesným mimo rámec inštančného postupu, kedy krajský súd nerozhoduje ani ako súd prvého stupňa, ani ako súd druhého stupňa. Proti takémuto rozhodnutiu nie sú potom zákonom pripustené žiadne opravné prostriedky, preto tu neexistuje ani žiaden funkčne príslušný súd, ktorý by mohol o takomto neprípustnom opravnom prostriedku rozhodnúť.

Súd je povinný kedykoľvek za konania prihliadať na to, či sú splnené podmienky konania (§ 103 O.s.p.), predovšetkým či vec patrí do právomoci súdu, a je daná jeho vecná alebo funkčná príslušnosť. Ak ide o

taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví (§ 104 O.s.p.).

Občiansky súdny poriadok upravuje funkčná príslušnosť na rozhodovanie o dovolaní tak, že jediným príslušným súdom je Najvyšší súd Slovenskej republiky, a pokiaľ nie je príslušný tento súd, nie je iný súd, ktorý by mohol v tejto veci rozhodovať.

Z uvedeného vyplýva, že ide o neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, lebo Najvyšší súd Slovenskej republiky nie je funkčne príslušný a nie je tu iný príslušný súd, príp. orgán, ktorému by bolo možné vec postúpiť. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto konanie v tejto časti zastavil (§ 104 v spojení s § 243c O.s.p.) bez toho, aby mohla byť preskúmaná vecná správnosť napadnutého rozhodnutia.

Pokiaľ ide o prvý, potvrdzujúci výrok uznesenia odvolacieho súdu, dovolanie v zmysle § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nie je voči nemu prípustné.

Prípustnosť dovolania žalobkyne by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy len ak v konaní došlo k niektorej z procesných vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z vád vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Osobitne ale treba zdôrazniť, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Žalobkyňa procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až d/ a f/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto vád nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

1. Žalobkyňa tvrdí, že v danom prípade súdy konali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.).

V zmysle § 79 ods. 1 veta prvá O.s.p. konanie začína na návrh. Toto ustanovenie určuje moment, ktorým vznikajú Občianskym súdnym poriadkom upravené procesné práva a povinnosti súdu a účastníkov konania. Nedostatok návrhu na začatie takého konania, ktoré podľa zákona môže začať len na návrh, je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania; ak súd zistí, že sa pred ním vedie konanie bez toho, aby bol podaný návrh na začatie konania, hoci bol taký návrh potrebný, prebiehajúce konanie v ktoromkoľvek štádiu zastaví. Skutočnosť, že občianske súdne konanie v niektorej veci prebehlo bez toho, aby bol podaný návrh, výlučne ktorým mohlo toto konanie začať, zakladá procesnú vadu uvedenú v § 237 písm. e/ O.s.p.

O prípad neexistencie návrhu na začatie konania ide ale len vtedy, ak chýba návrh ako procesný úkon účastníka, ktorým sa začína konanie (porovnaj tiež rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2005 sp.zn. 3 Cdo 56/2005 a z 19. októbra 2006 sp.zn. 3 Cdo 186/2006).

V občianskom súdnom sporovom konaní (o také ide aj v danom prípade) sa návrh na začatie konania označuje ako žaloba. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa podala žalobu o náhradu majetkovej a

nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. na Okresnom súde Bratislava IV dňa 27. septembra 2012. Neopodstatnená je preto jej námietka, že v tejto veci, ktorá mohla začať len na návrh, nebol podaný návrh na začatie konania (žaloba).

Žalobkyňa na odôvodnenie prípustnosti jej dovolania uviedla, že: a/ bolo rozhodované o námietke zaujatosti, ktorú ale nepodala, b/ súd prvého stupňa jej následne uznesením vyrubil súdny poplatok za námietku zaujatosti, ktorý jej vyrubený nemal byť, c/ odvolací súd prvostupňové uznesenie o vyrubení súdneho poplatku za námietku zaujatosti potvrdil.

Dovolaiteľka uviedla, že sa nestotožňuje s názorom, v zmysle ktorého „námietka zaujatosti je návrhom na začatie 'samostatného' konania o vylúčenie sudcu“. Obsah odôvodnenia dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu ale v ničom neopodstatňuje záver, že by odvolací súd zastával tento názor (t.j. že konanie o námietke zaujatosti je samostatným konaním). Odvolací súd sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia len stotožnil s názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky, v zmysle ktorého sa vecné oslobodenie občianskeho súdneho konania od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. nevzťahuje na súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti podľa položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov (II. ÚS 124/2011).

Žalobkyňa napriek tomu, že na jednej strane v dovolaní „nesúhlasí so separáciou konania o námietke zaujatosti“, na druhej strane prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 237 písm. e/ O.s.p., čo ale svedčí o tom, že túto „alternatívu“ (t.j. že námietka zaujatosti je akýmsi návrhom na začatie „samostatného“ konania) si predsa len osvojuje.

Dovolací súd pripomína, že v danom prípade dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa ukládajúce žalobkyni povinnosť zaplatiť súdny poplatok. To považuje dovolací súd za okolnosť, ktorá má zásadný význam. Pokiaľ je s návrhom na začatie konania (žalobou), výlučne ktorý má na mysli ustanovenie § 237 písm. e/ O.s.p., spojený vznik dvojstranného procesno-právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, podaním námietky zaujatosti takýto procesno-právny vzťah (medzi žalobcom a žalovaným) nevzniká. O to viac nemožno o založení vzťahu takejto povahy hovoriť v prípade osobitného finančno-právneho (poplatkového) vzťahu medzi poplatníkom a štátom, v ktorom úlohou súdu nie je prerokovať určitú vec žalobcu a žalovaného, ale posúdiť, či nastala skutočnosť, s ktorou je zo zákona (ex lege) spojený vznik povinnosti poplatníka zaplatiť súdny poplatok; podanie „návrhu na začatie konania“ v tomto finančno-právnom (poplatkovom) vzťahu je pojmovo vylúčené.

V občianskom súdnom konaní, ktoré začalo podaním žaloby (§ 79 veta prvá O.s.p.), súd spravidla rozhoduje o viacerých parciálnych otázkach významných pre konanie (o povinnosti poplatníka zaplatiť súdny poplatok, námietke zaujatosti, ustanovení zástupcu, uložení poriadkovej pokuty, trovách konania, svedočnom a pod.). O týchto otázkach ale nerozhoduje v nejakom samostatnom (súbežne prebiehajúcim) konaní, ktoré by začínalo osobitným návrhom. Rozhodovanie o týchto otázkach predstavuje integrálnu súčasť jednotného občianskeho súdneho konania, v ktorom je podaný jediný návrh na začatie konania - žaloba. Aj vtedy, keď súd rozhoduje o námietke zaujatosti vznesenej účastníkom (pokiaľ bola podaná) alebo o povinnosti účastníka (poplatníka) zaplatiť súdny poplatok, rozhoduje ako súd v konaní, ktoré začalo podaním návrhu na začatie konania (žaloby). Len ak takéto občianske súdne konanie ako celok prebehlo napriek tomu, že sa nepodal návrh na jeho začatie (žaloba), hoci bol podľa zákona potrebný, ide o procesnú vadu v zmysle § 237 písm. e/ O.s.p.

Tvrdenie, že v danom prípade sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, nie je vôbec spôsobilé naplniť skutkovú podstatu ustanovenia § 237 ods. 1 písm. e/ O.s.p., lebo sa ním bez akéhokoľvek opodstatnenia zamieňa stav, keď nebol podaný žiadny návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, s tým, že v žalobou riadne začatom konaní bol vyrubený súdny poplatok, ktorý (podľa žalobkyňou zastávaného názoru) nemal byť vyrubený.

Na základe vyššie uvedeného dovolací súd uzatvára, že pokiaľ aj súd prvého stupňa prípadne uznesením

vyrubil súdny poplatok za námietku zaujatosti, hoci žalobkyňa túto námietku nevzniesla (pozn.: dovolací súd sa touto otázkou nezaoberal), a odvolací súd prvostupňové uznesenie potvrdil, nemohlo to mať za následok procesnú vadu uvedenú v ustanovení § 237 písm. e/ O.s.p.

2. Žalobkyňa namieta, že pri vyrubovaní súdneho poplatku podľa položky č. 17a Sadzobníka, rozhodoval vylúčený sudca (§ 237 písm. g/ O.s.p.).

Sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti (§ 14 ods. 1 O.s.p.). Na súde vyššieho stupňa sú vylúčení i sudcovia, ktorí rozhodovali vec na súde nižšieho stupňa, a naopak. To isté platí, ak ide o rozhodovanie o dovolaní (§ 14 ods. 2 O.s.p.). Dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach (§ 14 ods. 3 O.s.p.).

Neexistencia žiadneho rozhodnutia alebo existencia právoplatného rozhodnutia nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, nebránila v danom prípade dovolaciemu súdu pri skúmaní podmienok prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 237 písm. g/ O.s.p., posúdiť túto otázku samostatne a prípadne i inak, než ju posúdil nadriadený súd (R 59/1997).

I keď zákon v § 14 ods. 1 O.s.p. spája vylúčenie sudcov z pojednania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti, nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelennej veci len celkom výnimočne a len zo skutočne závažných dôvodov, ktoré sudcovi zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo. Samotný subjektívny názor účastníka konania, že v osobe určitého sudcu sú dané okolnosti vylučujúce ho z prejednávania a rozhodovania vecí, nezakladá ešte bez ďalšieho dôvod pre legitímne obavy z jeho nestranného a nezaujatého rozhodovania.

Z hľadiska § 14 ods. 1 O.s.p. je právne významný vzťah sudcu, a to buď k veci (kedy má sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci), alebo k účastníkom konania (o taký vzťah ide vtedy, ak sudca má k účastníkovi konania určitý osobný vzťah, so zreteľom na ktorý možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti) a napokon k zástupcom účastníkov konania. V danom prípade žalobkyňa - z hľadiska obsahového (viď § 41 ods. 2 O.s.p.) - namieta, že JUDr. Jana Fígerová, sudkyňa Okresného súdu Bratislava IV, ktorá rozhodla o povinnosti žalobkyne zaplatiť súdny poplatok vo výške 66 €, bola vylúčená z prejednávania a rozhodovania tejto veci, lebo je sudkyňou Okresného súdu Bratislava IV, nesprávny úradný postup ktorého v inej veci zakladá podľa názoru žalobkyne zodpovednosť žalovanej v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z.

Najvyšší súd Slovenskej republiky už v iných veciach vyslovil názor, že dôvod na vylúčenie sudcu (§ 14 ods. 1 O.s.p.) nezakladá sama skutočnosť, že sudca má prejsť a rozhodnúť vec, v ktorej žalovaným je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnictvo (viď napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. mája 2010 sp.zn.

3 Nc 14/2010). Nadväzujúc na tento názor dovolací súd pre účely preskúmvanej veci konštatuje, že dôvodom na vylúčenie sudcu nie je bez ďalšieho ani to, že vykonáva súdnictvo na súde, ktorý údajne (podľa tvrdenia žalobkyne) svojím nesprávnym úradným postupom v inej právnej veci založil zodpovednosť žalovanej za majetkovú a nemajetkovú ujmu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z.

Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že námietka žalobkyne o existencii procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p. nie je opodstatnená.

3. Vzhľadom na to, že žalobkyňa v dovolaní neopodstatnene namietla existenciu väd konania v zmysle § 237 písm. e/ a g/ O.s.p., čo pri už vyššie uvedenom konštatovaní o neprípustnosti jej dovolania v zmysle

§ 239 ods. 1 a 2 O.s.p. a § 237 písm. a/ až d/ a f/ O.s.p. znamená, že tento jej mimoriadny opravný prostriedok nie je podľa Občianskeho súdneho poriadku procesne prípustný, nepristúpil dovolací súd k posúdeniu správnosti právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), na ktorom spočíva napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu; ani prípadná nesprávnosť právneho posúdenia nezakladá totiž prípustnosť dovolania (viď R 54/2012). Z toho istého dôvodu dovolací súd neskúmal ani správnosť záverov odvolacieho súdu v tých otázkach, v súvislosti s ktorými žalobkyňa poukázala na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 9. októbra 2011 sp.zn. 5 MCdo 20/2010 a z 21. novembra 2012 sp.zn. 3 Sžo 58/2012, resp. Ústavného súdu Slovenskej republiky z 30. marca 2011 sp.zn. II. ÚS 124/2011.

4. Z dôvodov uvedených vyššie Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobkyne voči potvrdzujúcemu výroku odvolacieho súdu odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako procesne neprípustné.

Pri rozhodovaní o trovách dovolacieho konania dovolací súd zohľadnil, že žalobkyňa nebola v dovolacom konaní procesne úspešná a nevzniklo jej právo na náhradu trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.); vzal tiež na zreteľ, že v dovolacom konaní procesne úspešná žalovaná nepodala návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.